

dr. Vetési Vince
ügyvéd

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/ 0 2 0 63 - 0 / 2022
Érkezett:	2022 SZEPT 09.
	Kezelőiroda:
3	
9 _{db}	<i>Ju</i>

Alkotmánybíróság
a Gödöllői Járásbíróság, mint elsőfokú bíróság útján

Hiv.sz.: 4.B.571/2018/153.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

dr. Vetési Vince ügyvéd, mint – mellékelten csatolt meghatalmazással igazolt - **meghatalmazott jogi képviselőm** útján ezennel az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdés a) és b) pontjaiban foglalt feltételek bekövetkezésére alapítva az Abtv. 53. § (2) bekezdésére tekintettel az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Az alkotmányjogi panaszt a **Gödöllői Járásbíróság**, mint elsőfokú bíróság 2020. november 17. napján kelt **4.B.571/2018/153. számú ítélete**, a **Budapest Környéki Törvényszék**, mint másodfokú bíróság 2021. május 12. napján kelt **1.Bf.171/2021/12. számú ítélete**, valamint a **Fővárosi Ítéltábla**, mint harmadfokú bíróság 2022. június 14. napján kelt **1.Bhar.55/2022/11. számú végzésével** szemben terjesztem elő a fenti határozatok **alaptörvény-ellenességének megállapítása és az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján történő megsemmisítése iránt.**

A fenti határozatok az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltaknak megfelelően sértik az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogait, továbbá az Abtv. 27. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltaknak megfelelően az indítványozó a rendes jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette.

L.

A Gödöllői Járásbíróság, mint elsőfokú bíróság 2020. november 17. napján hozott 4.B.571/2018/153. számú ítéletében **indítványozót bűnösnek** mondta ki 1 rendbeli *szexuális kényszerítés büntetében* (Btk. 196. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont), 2 rendbeli *kapcsolati erőszak büntetében* (Btk. 212/A. § (2) bekezdés a) pont) és 3 rendbeli *kiskorú veszélyeztetésének büntetében* (Btk. 208. § (1) bekezdés). Az ítéletet mellékelten csatolom

A fenti cselekmények miatt az elsőfokú bíróság az indítványozót halmozati büntetésül 7 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 7 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy legkorábban a szabadságvesztés 2/3-ának kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A fentiekén túl az elsőfokú bíróság ítéletében megszüntette az indítványozó szülői felügyeleti jogát az indítványozó és ██████████ sértett kapcsolatából ██████████ napján született ██████████ napján született ██████████ utónevű gyermekek vonatkozásában.

Az ítélettel szemben a vádlott és a védelem fellebbezést jelentett be elsődlegesen felmentés, másodlagosan eltérő minősítés, harmadlagosan enyhítés érdekében. Az eljáró ügyészség tudomásul vette az ítéletet.

Ezt követően a Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2021. május 12. napján kelt 1.Bf.171/2021/12. számú ítéletében az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta az alábbiak szerint.

A másodfokú ítélet az vádlottat a Btk. 196. § (1) (2) bekezdés b) pontja szerinti *szexuális kényszerítés büntette* alól felmentette, a 1978. évi IV. törvény 176/A. § (2) bekezdés a) pont (3) bekezdés a) pont szerint minősülő *zaklatás büntette* és az 1978. évi IV. törvény 174. § szerinti *folytatólagosan elkövetett kényszerítés büntette* vonatkozásában az eljárást megszüntette, a 2 rendbeli Btk. 212/A. § (2) bekezdés a) pontja szerint minősítő *kapcsolati erőszak büntettéből* 1 rendbelit a Btk. 212/A. § (2) bekezdés b) pontja szerint minősített. A másodfokú ítélet a 3 rendbeli *kiskorú veszélyeztetésének büntettének* megállapítását helyben hagyta. Az ítéletet mellékelten csatolom

A másodfokú ítélet az indítványozó szabadságvesztés büntetését 3 év 5 hónapra, a közügyektől eltiltást 4 évre enyhítette.

Az ítélet ellen a védelem jelentett be fellebbezést, az eljáró ügyészség tudomásul vette az ítéletet.

A Fővárosi Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság a 2022. év június hó 14. napján hozott 1.Bhar.55/2022/11. számú végzésében a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, mely végzés a kihirdetés napján jogerős lett, az ellen további fellebbezésnek nem volt helye. A végzést mellékelten csatolom. Ezzel a jogorvoslati lehetőségek kimerültek.

Az ügyben a Kúria előtti felülvizsgálati eljárás nincs folyamatban, illetve perújítási eljárás kezdeményezésére sem került sor.

A Fővárosi Ítéltábla 1.Bhar.55/2022/11. számú végzést a az indítványozó 2022. július 01. napján vette át, melyre tekintettel jelen beadvány az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőn belül került benyújtásra.

Az indítványozó, aki az eljárás vádlottjaként szerepelt, a fenti határozatokkal vele szemben kiszabott 3 év 5 hónap szabadságvesztést letöltötte, tekintettel arra, hogy 2018. január 3. napjától 2020. november 17. napjáig előzetes fogvatartásban, majd 2020. november 18.

napjától 2021. május 12. napjáig letartóztatásban volt, mely időtartamokat a jogerős ítélet beszámítani rendelte a kiszabott szabadságvesztés tartamába.

A fentiekben túl az indítványozó abban a tekintetben is érintett a tárgyi határozatok által, hogy a szülői felügyeleti jogát a [REDACTED] utónevű gyermekek vonatkozásában a jogerős ítélet megszüntette.

***

Az indítványozónak az eljárás során sérültek az Alaptörvény III. cikk, IV. cikk, XXIV. cikk és XXVIII. cikkében foglalt alapvető jogai a sérelmezett határozatokkal lezárt eljárás során.

Az Ügyrend 56. §-ában foglalt rendelkezésekre figyelemmel a természetes személy indítványozó bejelenti, hogy személyes adatai közléséhez és a nyilvánosságra hozatalhoz nem járul hozzá.

II. Aa.)

A fenti eljárás során az indítványozót 2018. január 3. napján előállították, őrizetbe vették, majd a Gödöllői Járásbíróság a 2018. január 5. napján kihirdetett 5.Bny.1/2018/2. számú végzésével elrendelte az előzetes letartóztatását. Az előzetes letartóztatás indoka szexuális kényszerítés büntettének alapos gyanúja volt, különös okként pedig a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: régi Be.) 129. § (2) bekezdés b), c) és d) pontjaiban meghatározottak kerültek megjelölésre.

Az elsőfokú eljárás további részében a kényszerintézkedés mindvégig fenntartásra került, a későbbiekben már a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvényben (továbbiakban: Be.) foglaltaknak megfelelően letartóztatásként a Be. 276.§ (1) bekezdésében írt általános, valamint a Be. 276.§ (2) bekezdés ab) és cb) pontjában írt különös okokra hivatkozva.

Az indítványozó, illetve a védelem a kényszerintézkedést fenntartó valamennyi határozatot megtámadta, azonban a fellebbezés eredményre nem vezetett, a másodfokon eljáró tanácsok az indokok változtatása nélkül helyben hagyták az elsőfokú határozatokat.

Mind a letartóztatást rendszeres fenntartó elsőfokú bíróság, mind a letartóztatást fenntartó végzéssel szemben bejelentett vádlotti és védői fellebbezéseket elbíráló másodfokú bíróság az eljárás során arra hivatkozott a letartóztatás fenntartásának indokaként, hogy a kiszabható halmazati büntetés felső határa 12 év, ezért a szökés, elrejtőzés veszélye fennáll.

Az eljáró védelem a nyomozás kezdeti szakaszától egészen a másodfokú ítélet kihirdetéséig végig következetesen alternatív kényszerintézkedést indítványozott, távollátás, illetve bűnügyi felügyelet formájában, mely minden alkalommal elutasításra került a fentiekben már kifejtett csonka, sztereotip indoklással.

E körben kiemelni kívánom azt, hogy az indítványozó terhére rótt bűncselekmények tárgyi súlya önmagában nem lehet elegendő a szökés és elrejtőzés okai fennálltának alátámasztására. A 206/2014-es bírósági határozat értelmében „Az előzetes letartóztatás fenntartásának azon okból, amely szerint a vádlott szökésétől, elrejtőzésétől kell tartani, konkrét tényeken kell nyugodnia.”

Az indítványozó határozott és konkrét kérdéssel élt adott tárgyalási napon az Járási Ügyészség képviselőjéhez ebben a körben, kérte jelölje meg az ügyész azon konkrét, a nyomozás során vagy azt követően feltárt adatokat, tényeket, információkat, melyek megalapozzák a szökés, elrejtőzés fordulatát. Nem kapott választ az indítványozó, ezzel kérdésési joga alapjaiban sérült.

Ebben a körben érdemes kiemelni, hogy a Be. miniszteri indokolása szerint: *“A törvényben a letartóztatás reális és valóságos alternatívájaként jelenik meg a bűnügyi felügyelet, amely gyűjtőfogalomként magában foglalja a Be.-ben is szabályozott házi őrizetet, lakhelyelhagyási tilalmat, valamint a bűnügyi eltiltást és jelentkezési kötelezettséget. A törvény ezzel is jelezni kívánja, hogy a letartóztatások számát az európai trendeknek megfelelően indokolt a minimálisra csökkenteni és a letartóztatást valóban csak a legszükségesebb esetekre korlátozni.”*

A fentiek figyelembevételével megállapítható, hogy a jogalkotó szándéka semmilyen tekintetben nem került kellő súllyal előtérbe az eljárás során, az ártatlanság véelme helyett bűnösség véelme került alkalmazásra, hiába való volt a védelem oly sok, az ésszerűség és jogszerűség irányát megmutató beadványa.

Az indítványozó 3 év 5 hónapot, azaz 175 hetet, azaz 1225 napot töltött a legszigorúbb kényszerintézkedés hatálya alatt. Fegyház fokozatban, mely a jelenlegi magyar fogvatartási viszonyok legsúlyosabbika, ellentétben a börtön, enyhe börtön vagy fogház fokozatokkal.

A másodfokú bíróság a másodfokú ítélet meghozatalával egy időben 2021. május 12. napján rendelte el az indítványozó szabadlábra helyezését. A tárgyalásra távtárgyalás keretein belül került sor, két tárgyalási napon, melynek egyenes következménye volt, hogy csak a második tárgyalási napon tudta kihirdetni fenti ítéletet.

Itt kell megjegyezni, hogy a Kúria megállapítása szerint a terhelt figyelmeztetése fellebbezéssel kapcsolatos jogaira vonatkozóan sérült, ezért ezen jogával az eljárás további szakaszában élni nem tudott. „(26)...a nyilvános ülés jegyzőkönyvéből kiolvashatóan a Budapest Környéki Törvényszék a Be. 549. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezéseket megsértve elmulasztotta átadni a kihirdetett ügydöntő határozat rendelkező részét a jelen lévő fellebbezésre jogosultaknak.” - Bpkf.II.1.313/2021/2 – 4.old. 3. bek.

Ez felveti azon jog sérelmét, mely szerint: amit az indítványozó terhére nem lehet felróni, azt javára kell értékelni – nem az indítványozó tehet a jogszabálysértésről, de mégis neki róják fel.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jog az Alkotmánybíróság értelmezésében az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez vagy, ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetősége. [5/1992.(I. 23.) AB határozat] „Az Alaptörvény megköveteli, hogy a jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékony legyen, vagyis ténylegesen érvényesüljön és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására. A jogorvoslat jogának hatékony érvényesülését számos tényező befolyásolhatja, így többek között a felülbírálati lehetőség terjedelme, a jogorvoslat

elintézésére meghatározott határidő, vagy a sérelmezett határozat kézbesítésének szabályai és megismerhetőségének tényleges lehetősége” [22/2013. (VII. 19.) AB határozat].

„Minden jogorvoslat lényegi, immanens eleme továbbá a jogorvoslás lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát. Nem következik mindebből, hogy a jogorvoslatot elbíráló szervnek a kérelemnek minden körülmények között helyt kell adnia, az azonban feltétlenül, hogy az eljárási szabályok által meghatározott keretek között a jogorvoslati eljárást lefolytassák és a jogorvoslati kérelemben írtakat a jogszabályban foglaltak szerint érdemben megvizsgálják.” [9/2017. (IV. 18.) AB határozat]

A kiszabott szabadságvesztés büntetés mértéke megegyezett azzal az idővel, amelyet az indítványozó már fogvatartásban letöltött. Egy „matematikai ítélet” született. Itt kívánom megjegyezni, hogy a megállapított kedvezménnyel az indítványozó ezáltal élni nem tudott.

II. Ab.)

A 2019. február 7. napján megtartott előkészítő ülésen az indítványozó élt a törvény biztosította jogával és folyamatos hangfelvétel készítését kérte. A bíróság ekkor rögtön elnapolta a tárgyalást, majd a kérésnek megfelelően a 10.B.571/2018/22. számú 2019. február 22. napján kelt végzésében az elsőfokú bíróság folyamatos hangfelvétel készítését rendelte el a tárgyalásokról.

A következő, 2019. április 9. napjára kitűzött tárgyalás megtartásra nem került, az azon megjelenteket az eljáró bíró az alábbiakról tájékoztatta:

„Bíró tájékoztatja a vádlottat és a védőt arról, hogy a bíróság a 22. sorszámú a tárgyalásról folyamatos hangfelvétel készítését elrendelő végzésével megkereste a foglalásra jogosultsággal rendelkező személyt. Tájékoztatása szerint technikailag itt, ebben az épületben ez nem biztosítható.” (10.B.571/2018/28. számú jegyzőkönyv)

E körben előadni kívánom, hogy az eljáró védelem felkereste a felettes szervet, ahol informálisan annyit lehetett megtudni, hogy írásos választ küldtek a Gödöllői Járási Bíróságnak a hangfelvétellel kapcsolatos indítvány miatt, mely később beigazolódtott.

Az átiratot mellékelten csatolom

Az átirat szerint a Járásbíróságon minden eljáró bíró számára rendelkezésre áll egy saját diktafon kifejezetten a tárgyalás rögzítése céljával. Ezen felül a tárgyalótermi számítógép is alkalmas a tárgyalásról történő hangfelvétel készítésére, valamint szükség esetén a [REDACTED] rendszerrel vagy egy videokamerával is lehetséges a tárgyalásról felvételt készíteni.

Tényként kell rögzíteni, hogy az eljáró bíróságok sorozatos jogsértő magatartása miatt a 2019. február 7. napján megtartott előkészítő ülést követően csupán 2019. október 31. napján sikerült érdemi tárgyalást tartani egy fogvatartásban lévő terhelttel szemben folyamatban lévő ügyben technikai okokra való hamis hivatkozással. A szándékos rövidlátás különbözik a vakságtól!

A 10/2021. (IV. 7.) AB határozat rögzíti:

„A hatóságok eljárási cselekményeinek teljesítésére meghatározott időtartamok a jogállamhoz, a tisztességes eljáráshoz, a személyi szabadsághoz tartozó alkotmányos értékek

érvényesülését - így különösen a büntetőeljárás folyamatosságának és mielőbbi befejezésének ösztönzését, az eljáró hatóságok cselekvésének kiszámíthatóvá tételét, az alkotmányos alapjogokat korlátozó eljárási cselekmények időbeli korlátozását - szolgálhatják [62/2006. (XI. 23.) AB határozat, ABH 2006, 697, 704-705].

[26] 1.3. A vázolt alkotmánybírói gyakorlat egyébként összhangban van az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) - az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 5. cikk 3. bekezdését érintő - ítélkezési gyakorlatával....”

Az előzetes letartóztatással kapcsolatban a strasbourgi ítéletek 2013 és 2016 között visszatérő jelleggel és gyakran szó szerint azonos indokolással a következők miatt marasztalták el Magyarországot:

- „1. az alternatív kényszerintézkedések alkalmazhatóságának érdemi vizsgálata sokszor hiányzik a döntéshozatal során;
2. az előzetes letartóztatási okokat megalapozó bizonyítékokhoz a hatóságok nem biztosítják a védelem hozzáférését;
3. a megalapozott feltevésen alapuló előzetes letartóztatási okok [Be. 129. § (2) bekezdés b), c) és d) pontja] gyakran megalapozatlanok;
4. a bírósági végzések nem kellően indokoltak, sztereotip jellegűek, általánosak.”

Alapvetően és világosan látható jelen ügyben is, számos ilyen végzés született I. és II. fokon, hogy nagyfokú a hasonló indítványozó ügye és számos XY kontra Magyarország ügyekben, ahol – konkrét példákkal élve – az EJEB azért marasztalta el hazánkat, mert a kérelmező több mint hat hónapig tartó előzetes letartóztatása során egyetlen bírósági végzés sem tette valódi megfontolás tárgyává más, enyhébb kényszerintézkedés alkalmazását.

Ugyanezt állapította meg az EJEB az alábbi ügyekben: Hagyó kontra Magyarország ügy, 2013. április 23-i ítélet (ügyszám: 52624/10), 58. pont; Hunvald kontra Magyarország ügy, 2013. december 10-i ítélet (ügyszám: 68435/10), 42. pont; Nagy Gábor kontra Magyarország ügy, 2014. február 11-i ítélet (ügyszám: 33529/11)

Összességében az eljárás kapcsán megállapítható, hogy az indítványozó az eljárást semmilyen módon nem hátráltatta, sőt abban aktívan részt vett, kezdeményezte saját és a tanúk kihallgatását, szembesítését is, (így különösen a hatóság által elmulasztott -több, mint 8 hónapos mulasztás- un. gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjainak, szakértő pedagógusokak a megkeresését, akik, mint érdektelen tanúk vehettek részt ezt követően az eljárásban – nem erősítették a vádat!), továbbá egyes hatóságok felé megkereséssel élt, bizonyítási indítványokkal nyújtott be, vallomását az eljárás minden szakaszában megtette, így neki a nyomozás kezdete és a jogerős ítélet között eltelt hosszú idő semmiképp sem róható fel.

Mindezek felvetik az olyan alapelvek és az ehhez kapcsolódó alapjogok sérelmét, mint:

A soron kívüliség elve. új Be. 79.§ (1) bek a) pont:

79. § (1) A büntetőeljárást soron kívül kell lefolytatni

a) ha a terhelt személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedés hatálya alatt áll

II. B.)

Az eljárás során kirendelt és meghallgatott iü. szakértő előadta, hogy az ő munkájának jogalapját képező módszertani levél nincs hatályban, pusztán a szakértői törvény ad iránymutatást. (4.B.571/2018/102. sz. jegyzőkönyv 13. oldala)

Az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény (továbbiakban: Szaktv.) 47. §. (4) bekezdés f) pontja a szakértőnek előírja, hogy utaljanak arra, mely módszertani levél alapján készült el a vélemény.

Az elsőfokú bíróság által meghallgatott szakértő egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy nincs jelenleg hatályban egy módszertani levél sem, *(ezt támasztja alá az 5/2020. sz. módszertani levél is – 4. old. 2. bek.)* de ennek hiánya ellenére nem tud mást tenni, mint a korábbiakra, vagyis a 10. és 20. számú módszertani levelekre támaszkodik munkavégzése során.

A fentiek felvetik a kérdést, hogy ha nincs hatályos módszertani levél akkor mi a munkavégzés jogi és erkölcsi alapja.

A fentiek ellenére a szakértő fenntartotta a szakvéleményében foglaltakat – benne a mentő, felelőséget kizáró tényállításokat is! A szakértőnek több olyan kérdés került feltevésre, melyre választ nem tudott adni, mivel közlése szerint a non-verbális viselkedés nem része a szakértői kompetenciának, ugyanakkor és továbbá a mások által készített anyagokat, dokumentumokat, hang és videó felvételeket értékelhet, azt a szakértői vélemény részévé teheti, nyilatkozta ezt annak ellenére, hogy a védelem a szakértő által hivatkozott módszertani levélből idézete ebbéli kötelezettségét és lehetőségeit:

10.sz. Módszertani Levél (7. old. 4. bek.) rögzíti:

„A feltáró beszélgetés (interjú, exploráció) a pszichológus elsőrendű módszere. A tartalmi információk mellett nagy gondosság fordítandó – főleg gyermek esetén — a nem verbális (mimikai, pantomimikai, stb.) közlésekre.”

20. Módszertani Levél rögzíti:

„A szakértői gyakorlatban ajánlott vizsgálati eljárások: A viselkedés megfigyelése, a kikérdezés (explorációs technika) nélkülözhetetlen része a szakértői vizsgálatnak.”

5/2020. számú Módszertani Levél (MISZK, a jelenleg hatályos módszertani levél 'Az igazságügyi klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia egyes szakértői vizsgálatairól') kimondja és rögzíti:

...a más, nem szakértő által felvett anyagok értékelése, megítélése témakörében, hogy ....A szakértő KIZÁRÓLAG saját személyes vizsgálata alapján adhat szakvéleményt és kizárólag az általa vizsgált személyekről....”

A Módszertani Levelek témakörében rögzíteni kell alábbi ténytet:

20. Módszertani Levél 9. old. utolsó bekezdése:

"...Ha a szakértő a legfontosabb dimenzionális mutatókban (intellektuális - kognitív funkciók, érzelmi- készítési funkciók, mentálhigiénés állapot stb.) egyaránt a norma értékektől eltérő vagy elmaradó adatokat kap, csak akkor mérlegelheti a behatásokra létrejövő általános fejlődési lelassulást, elmaradást. Ahhoz tehát, hogy a gyermeknél a veszélyeztető állapot valószínűsíthető legyen, az elmaradásnak mindezen jelenségkörben kimutathatónak kell lennie....."

Az eljáró iü. szakértő folyamatosan fentiekkel ellentétes álláspontot képviselt, fentiek maximális figyelmen kívül hagyásával alakította ki véleményét, még annak árán is, hogy a védelem részéről, több esetben is és magánszakértő véleménye szerint is, hogy

- egy-egy 'funkció' sérelme gyermekek esetében nem elégséges a veszélyeztető állapot megállapítására;
- idegen forrásból származó anyagokból nem meríthet, szakvéleményt arról nem formálhat;
- rögzíteni-e kell(ett volna) a vizsgált alanyának testbeszédét, egyéb jegyeket – semmilyen ilyen információ, adat nem lelhető fel a szakértői véleményben;

A fentiek alapján nem lehet más következtetésre jutni, csak azt megállapítani, hogy az eljáró szakértő által készített szakvélemények a jogállamiság követelményeinek nem felelnek meg.

Az AJB-512/2013. számú ombudsmani jelentés a szakértők által alkalmazott pszichológiai módszertani levelek hatályosságával foglalkozik. A jelentés rámutat arra, hogy a 20. sz. módszertani levél alkalmazhatóságának elvi hiánya, valamint a 10. és a 20. sz. módszertani levél párhuzamos használhatósága a jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelményével és a tisztességes eljáráshoz való joggal összefüggésben visszásságot okoz. A pszichológus szakértő rendelkezésére álló eszközök sok szubjektív elemet tartalmaznak, nem tudnak olyan objektív választ adni, mint egy tudományos módszereket alkalmazó szakértő.

Indítványozó szerint a módszertani levél, szakmai protokoll hiánya veszélyezteti a tisztességes eljáráshoz való jogának érvényesülését. Érdemi jogalkotói munkát kíván a helyzet feloldása, szakértők kontroll nélküli tevékenységének kiszorítása, ezekre alapozott jogszerűtlen ítéletek számának csökkentése, ezen a területen jelenlévő jogbizonytalanság megszüntetése.

Sajnálatos megtapasztalás, ha a szakértői vélemény kedvező a vád számára, bíróság figyelembe veszi, ezzel is követi a vádat, ha nem, akkor azt nem értékeli a terhelt javára.

E körben kiemelem továbbá, hogy az indítványozót az eljáró szakértő nem az eredeti fogvatartási helyén vizsgálta meg, hanem a saját kényelmi szempontjai mentén kérte az indítványozó Budapestről Egerbe történő szállítását, majd a vizsgálat közben jelezte indítványozó felé, hogy nincs túl sok ideje már, mert megy Budapestre.

Az indítványozó ekkor azonnal jelezte, hogy onnan érkezett, miért kellett átszállíttatni, mire az eljáró szakértő megjegyezte, hogy a Venyige utcai BV Intézetbe „1 óra hossza belépnie, majd onnan ki, ez Egerben pár perc.”

Az indítványozót az un. körszállítással vitték Egerbe, amely számára négyszer 12-14 órás óriási lelki és fizikai leterheléssel járó utazást jelentett, majd a fogvatartási helyére történő visszaszállítása során újfent ugyanezt, továbbá a vírushelyzet miatt még el is különítették egy hétre.

Ezekon a napokon sem kipiherenni, sem kellő nyugalommal a vizsgálatokra felkészülni sem tudott, az Egri BV Intézetben be is lázasodott, mely miatt gyógyszert kellett kérnie.

Az indítványozó álláspontja szerint amennyiben a megszokott környezetében (fogvatartás helye) hallgatja meg a szakértő, más véleményre jutott volna.

Más szakértő kirendelésére tett védői indítványokat az időhúzásra való hivatkozással az elsőfokú bíróság elutasította.

Ugyanígy járt el az ü. elemorvos szakértő asszony is, csupán azért szállították egy hetes időtartamban az indítványozót Balassagyarmati BV Intézetbe, mert a budapesti illetékességű szakértő asszonynak éppen arra volt dolga – ezt szakértő asszony szóban meg is erősítette kérdésre.

Ráadásul szakértő asszony, nagyon hasonló módon nyilatkozott az ügyben, hatóság által kirendelt másik ü. szakértő véleményének kimunkálásához, vagyis semmilyen jogszabályi, módszertani levelekben előírányzottakra alapítani nem tudta véleményét, védői kérdésre csupán csak azt nyilatkozta, hogy az általa a szakmában eltöltött hosszú idő során szerzett tapasztalataira, egyszerű benyomásaira támaszkodva alakította ki véleményének lényegi részét.

II. C.)

Az indítványozó az eljárás során a Be. 100. § (1) bekezdés a) pontjában biztosított joggal élve kérte a gyermekei meghallgatásáról készített kamerafelvételeket, melyeket DVD-n meg is kapott, azonban a nyomozati szakban nem volt módja annak megtekintésére, tekintettel arra, hogy a fogvatartása során nem biztosították részére a DVD-n található felvételek megtekintését.

Ahogy a fentiekben már kifejtésre került, a nyomozás során igazságügyi szakértő került kirendelésre az eljárásban részt vevő személyek vizsgálatára. Az indítványozó az eljárás során végig kifogásolta az eljáró szakértő munkáját. Ezen szakértői véleményen alapult a vád is, illetve a marasztaló ítéletek is. Utólag végignézve a bizonyítási folyamatot, megállapítható, hogy a nyomozóhatóság olyan kérdések megválaszolását adta feladatul az eljáró szakértőnek, mely kérdések a megfogalmazásuk jellegéből adódóan már önmagában is alkalmasak arra a nyomozóhatóság felé, hogy közvetve alátámasszák az alapos gyanút. Amikor még ezekre az irányított kérdésekre sem kapott kellően terhelő, vádlottat marasztaló véleményt a nyomozóhatóság, akkor kiegészítését rendelte el – fokozott ügyészi felügyelet terhe mellett – a szakértői véleménynek. Majd mikor másodszor is világosan és egyértelműen mentette indítványozót a legsúlyosabb bűncselekmény felelősége alól, harmadik alkalommal is kirendelte a szakértőt a nyomozóhatóság. Ezzel már egyértelműen befolyásra törekedve az ü. szakértő véleményalakítása felett, tette ezt ráadásul úgy, hogy olyan 'bizonyítéknak' nevezett anyag (sértett által készített hangfelvétel) elbírálására történt a kirendelés, melyről a korábban, jelen panaszban jelölt Módszertani Levelek értelmében nem tehet megállapításokat szakértő.

Az ü. szakértő kirendelése kapcsán a Be. 189. § (4) bekezdése (illetve a régi Be. 102. § (3) bekezdése is) egyértelmű követelményt támaszt arra vonatkozóan, hogy a kirendelés tényéről 8 napon belül tájékoztatni kell a terheltet és a védőt is, mely a terhelt kapcsán nem történt meg, mellyel megfosztották a védőt és az indítványozót is a szakértőnek történő

kérdésfeltevéstől, erre csak utólag lett volna mód, mely vélhetően tovább húzta volna a büntetőeljárást és az indítványozó fogvatartásának idejét is.

Az okozott jogsérelem

Az Alaptörvény III. cikke az alábbiakat mondja ki: „*III. cikk (1) Senkit nem lehet kínzásnak, embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni, valamint szolgaságban tartani. Tilos az emberkereskedelem.*”

Az Alaptörvény IV. cikke az alábbiakat mondja ki: „*IV. cikk (1) Mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz. (2) Senkit nem lehet szabadságától másként, mint törvényben meghatározott okokból és törvényben meghatározott eljárás alapján megfosztani. Tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés csak szándékos, erőszakos bűncselekmény elkövetése miatt szabható ki. (3) A bűncselekmény elkövetésével gyanúsított és őrizetbe vett személyt a lehető legrövidebb időn belül szabadon kell bocsátani, vagy bíróság elé kell állítani. A bíróság köteles az elé állított személyt meghallgatni és írásbeli indokolással ellátott határozatban szabadlábra helyezéséről vagy letartóztatásáról haladéktalanul dönten.*”

Az Alaptörvény XXIV. cikke az alábbiakat mondja ki: „*XXIV. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.*”

Az Alaptörvény XXVIII. cikke az alábbiakat mondja ki: „*XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el. (2) Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg. (3) A büntetőeljárás alá vont személynek az eljárás minden szakaszában joga van a védelemhez. A védő nem vonható felelősségre a védelem ellátása során kifejtett véleménye miatt. (4) Senki nem nyilvánítható bűnösnek, és nem sújtható büntetéssel olyan cselekmény miatt, amely az elkövetés idején a magyar jog vagy - nemzetközi szerződés, illetve az Európai Unió jogi aktusa által meghatározott körben - más állam joga szerint nem volt bűncselekmény. (...) (7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.*”

Az indítványozóval szemben foganatosított kényszerintézkedést elrendelő és azt fenntartó bírósági döntések az indítványozó Alaptörvényben foglalt IV. cikk által biztosított alapvető jogát sértették azzal, hogy indokolatlanul, időn túl korlátozták a személyi szabadságát, valamint az eljáró bíróságok indoklási kötelezettségüknek a letartóztatást hosszabbító végzéseiben nem tettek eleget.

Az előzetes letartóztatás elrendelésének és fenntartásának azon indokai, hogy arra a tárgyi cselekmények miatt kiszabható halmazati büntetés felső határának magas volta miatt került sor, az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikkében biztosított alapvető jogát sértette azzal, hogy a jogerős döntés ártatlannak mondta ki azon cselekmény kapcsán, amely büntetési tételére történő hivatkozással volt 3 év 5 hónapig letartóztatva, annak ellenére, hogy az ártatlanság vélelme őt is megillette volna.

A fentiekén túl az eljárás egésze sértette az indítványozó Alaptörvényben foglalt XXIV. cikk által biztosított alapvető szabadságjogát, különös tekintettel arra a tényre, hogy 8 hónapon át nem tűzött ki érdemi tárgyalást az elsőfokú bíróság.

Ki kell emelni a tisztességes eljáráshoz való jog lényegéről kialakított elvi álláspontját az Alkotmánybíróságnak, amelynek értelmében a tisztességes eljárás követelménye olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet meghatározni.

Elvi éllel mondta ki a Alkotmánybíróság, hogy az állam köteles oly módon megszervezni igazságszolgáltatását, hogy „...*valamint a büntetőjogi vádat érintő eljárásban ésszerű határidőn belül hozzák meg a határozatot. Az állam nem bújhat a bírói szervezet eljárásjogi, avagy más területen található hiányosságai mögé, hogy a neki felróható lassúság felelőssége alól kibújhasson.*”

A „...*pártatlan bíróság* tisztességes.... tárgyaláson ... bírálja el.” hivatkozott Alaptörvényi fordulat nyilvánvalóan nem juthatott érvényre, mikor az I. fokon eljáró bíróság végig vakon követve a vádat, azzal együtt például, hogy hatályban nem lévő, nem létező bűncselekmények miatt is marasztalta indítványozót, még az ítélet indokolási részében állását is foglal a sértetti szerepet játszó egyik résztvevő mellett, az eljáró bíró tanúként nyilatkozik meg:

„...*fordult [REDACTED] sértetthez és hosszabban nézte átható, vizslató tekintettel, ám érzelmektől mentes ábrázattal...*” – idézet az I. fokú ítéletből.

Ezen mondatot csak az alábbi kiegészítő magyarázat teszi világossá:

Az indítványozó a bíróval szemben foglalt helyet az eljárás alatt, így hátrafelé forduló indítványozó arcát nem láthatta, melynek ismeretében nem lehet másképpen értékelni a fenti idézetet, mint elfogult, a sértettet és a vádat képviseli, velük együtt érez és egy emberi, egyben szubjektív véleményének ad hangot egy ítéletben, ahol ennek okán éppen személyemet tünteti fel rossz színben, akit pártatlanul és objektíven kellene megítélni.

Ez nem lehet *pártatlan bíróság*-tól eredeztetni, sértette az indítványozó pártatlan bírósághoz fűződő alapjogait.

Az indítványozó Alaptörvény XXIV. cikkében biztosított alapvető jogát sértette az is, hogy olyan szakértői véleményre alapították az indítványozó bűnösségét a kiskorú veszélyeztetésének büntetében, mely szakértői vélemény nem felelt meg a szakértői vélemény jogi és szakmai követelményeinek. Az indítványozó jogait ugyanezen szakértői véleményre alapította I. fok a szexuális kényszerítés büntette vádjában, melyet II. fok egy másik aspektusból, éppen a bizonyítékok helytelen értékeléséből, figyelmen kívül hagyásából és az ebből eredő helytelen következtetés tényéből (ezen személyi bizonyítékokat nem is emlegette fel az I. fokú ítélet indokolása, azok ütköztetése nem történt meg az ítélet alapját jelentőekkel) fakadóan semmisített meg az ítélet ezen részét és mentette a vádlottat a felelősség alól – sajnálatos tény, hogy a másodfokú bíróság sem orvosolta azon szabályellenességet, melyet jelen beadvány a szakértői vélemény kapcsán kifejt.

Azzal, hogy az indítványozónak nem biztosítottak lehetőséget fogvatartása idején az ügy elektronikusan rögzített irataihoz való teljes és korlátlan hozzáféréshez, sérült az Alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt megfelelő tájékoztatáshoz való joga.

Az Alaptörvény XXVIII. cikkében garantált védelemhez és fegyverek egyenlőségéhez való jogát sértette az eljárás azzal, hogy nem tájékoztatták a szakértők kirendeléséről (sem a szakértői vélemények kiegészítéséről) és így megvonták tőle azon jogát, hogy megfelelő időben kérdést intézhessen a szakértőhöz, illetve magának a szakértői véleménynek indítványozó részére történő átadása is hetekig váratott magára – ilyen megállapításra (*fegyverek egyenlősége nem biztosított – nem hozzáférhető azon irat, mely alapján a fogvatartás jogszerűsége vitatható lenne*) jutott az Alkotmánybíróság 166/2011. (XII. 20.) AB határozatával is.

Fenti jog sérülése magával hozza az Európai Parlament és a Tanács 2012/13/EU irányelve a büntetőeljárás során a tájékoztatáshoz való jogról 7. cikk (1) bekezdésében foglaltak sérülését.

A hazai jogalkalmazásban huzamosabb ideje igény volt, van a fegyverek egyenlősége elv érvényre jutásával, rendszeresek az ilyen irányú beadványok, holott a 6/1998. (III. 11.) AB határozatában már a 2000-es évek előtt egyértelműen kifejtette, hogy a „*fegyveregyenlőség kettős feltétele egyrészt a felek mindegyikének személyes jelenléte az eljárási cselekmények során, másfelől az ügyben releváns adatok vád és védelem részéről ugyanolyan teljességben és mélységben történő megismerésének lehetősége.*” A határozat egyértelműen rögzítette, hogy a fegyverek egyenlősége a büntetőeljárásban azt biztosítja, hogy a vádnak és a védelemnek egyenlő esélye és alkalmuk legyen állást foglalni tény- és jogkérdésekben.

Azzal, hogy az indítványozónak megtagadták más, nem magánszakértő kirendelésére való indítványát is, sérült az Alaptörvény XXVIII. cikkében garantált tisztességes eljáráshoz való joga.

Fentiek alapján is meg lehet állapítani, hogy nem csak jogszerűnek kell lennie egy – egy hatósági eljárásnak, hanem lényegét tekintve: „*olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás 'méltánytalan' vagy 'igazságtalan', avagy 'nem tisztességes.'*” Megítélésem szerint a hatóság nem mechanikus jogalkalmazásra hivatott, hanem inkább mindenkor köteles az ügyfelek jogainak tiszteletben tartására, és arra, hogy az eljárás egésze tisztességes maradjon.

„*A tisztességes eljárás (fair trial) követelménye az Alkotmánybíróság álláspontja szerint olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes.*” [6/1998. (III. 11.) AB határozat]; 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [24]; 3003/2019. (I. 7.) AB határozat, Indokolás [25].

Továbbá a 3297/2022. (VI. 24.) AB határozat kimondja, hogy:

[29] *Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz alapján úgy ítélte meg, hogy a törvényességi sérelmek is lehetnek kivételes esetben olyan kirívóak, amelyek felvetik az alkotmányos vizsgálat szükségességét. Ennek megfelelően a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség szempontjából érdemben vizsgálandó, hogy az indítványozó által felvetett több eljárási törvénysértés - és összességükben azok súlya - folytán a támadott bírói döntések az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összeegyeztethetők-e.*

[30] *4. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján az alkotmányjogi panaszt - az Ügyrend 31. § (6) bekezdése alkalmazásával, a befogadási eljárás lefolytatásának mellőzésével - érdemben bírálta el..., illetve*

...[34] Az Alkotmánybíróság több határozatában rámutatott, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog olyan abszolút jog, amellyel szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye {14/2004. (V. 7.) AB határozat, ABH 2004, 241; 266; 3001/2020. (II. 4.) AB határozat, Indokolás [42]}.

Az indoklási kötelezettség kapcsán rögzíthetjük, hogy: „[62] Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt hangsúlyozza: az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az indoklási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság (és a hatóságok) döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. {30/2004. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}” - 3297/2022. (VI. 24.) AB határozat

Ezzel összefüggésben alábbi tényállításokat tehetjük:

az I. fokú bíróság ítélet 16-17 oldal, 84. bekezdésében rögzíti:

„[84] ██████████ igazságügyi pszichológus szakértő írásban és szóban adott szakvéleményében azt állapította meg ██████████ sértettről, hogy...”

Az idézett rész és annak folytatása semmilyen említést nem tesz a szakértő 1. és 2. szakvéleményében és a tárgyaláson tett vallomásában kifejtett egyértelmű állásfoglalásáról, nevezetesen arról, hogy a súlyosabbik cselekmény nem történt meg.

Hasonlóan hiányos a bírói indokolás, – melynek ítéletbe történő beemelése előző példával egyező módon kizárta és/vagy gyengítette volna a vádat – mikor:

az I. fokú bíróság ítélet 19 oldal, 93. bekezdésében rögzíti:

„[93] ██████████ tanúnál ██████████ igazságügyi pszichológus szakértő sem kóros meseszöveget, sem más személy ráhatását vagy az általa elmondottak valóságértékét befolyásoló kóros elváltozást nem tapasztalt,...”

Az idézett rész és annak folytatása semmilyen említést nem tesz a szakértő ██████████ tanúról készült írásos szakvéleményében foglaltakról, az ott kifejtett egyértelmű állásfoglalásáról, nevezetesen arról, hogy a tanú „könnyen befolyásolható, sodorható, akarati élete könnyen hajlítható” (2018.04.25. napján kelt pszichológus szakértői vélemény és lelet 7. oldal 2. pont) – mely körülmény figyelmen kívül hagyása befolyással van az ügy kimenetelére.

Az Alaptörvény III. cikkében garantált emberi méltósághoz való joga is sérült az indítványozónak azzal, hogy az eljáró szakértők indokolatlanul szakították ki a megszokott környezetéből és ezzel fölösleges szenvedésnek tették ki.

A fentiekre tekintettel ezúton indítványozom a Gödöllői Járásbíróság, mint elsőfokú bíróság 2020. november 17. napján kelt 4.B.571/2018/153. számú ítélete, a Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2021. május 12. napján kelt 1.Bf.171/2021/12. számú ítélete, valamint a Fővárosi Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság 2022. június 14. napján kelt 1.Bhar.55/2022/11. számú végzése alaptörvényellenességének megállapítását és azoknak az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján történő megsemmisítését.

Szíves intézkedésüket előre is köszönöm!

Budapest, 2022. augusztus 23.

Tisztelettel:

dr. Vetési Vince
meghatalmazott védő